

Tracheostoma

Intensive Care (IC)

 ijssel land
ziekenhuis

Hier gaat het om u.

www.ysl.nl

Patiënteninformatie

Inleiding

Binnenkort krijgt u, uw familielid of uw naaste een tracheostoma of heeft al een tracheostoma. U heeft al informatie gekregen. In deze folder kunt u alles rustig nalezen.

Wat is een tracheostoma?

Een tracheostoma is een opening in de luchtpijp in de hals. Hierin wordt een canule (pijpje) geplaatst. Hierdoor kan de patiënt zelf ademen of kunstmatig worden beademd.

Figuur 1. Canule in de luchtpijp

Figuur 2. Canule buitenzijde

Waarom een tracheostoma?

Er zijn verschillende redenen om een tracheostoma te plaatsen:

- Er wordt verwacht dat iemand langere tijd kunstmatig beademd moet worden.
- Het ontwennen van de beademing verloopt moeizaam en duurt langer.
- Slijm wordt onvoldoende of niet opgehoest. Dit kan leiden tot infecties.
- Een zwelling in het gezicht en/of de bovenste luchtwegen, bijvoorbeeld door een ongeval of operatie. Het tracheostoma is dan nodig om een vrije luchtweg te garanderen.

Tracheotomie

Het woord *tracheotomie* is afgeleid van het Latijnse woord *trachea* (= luchtpijp) en *tomie* (= een opening maken). Dit is dan ook precies wat er gebeurt: er wordt een opening in de luchtpijp gemaakt.

De tracheotomie is een kleine chirurgische ingreep. Dit kan plaats vinden op de IC afdeling of op de operatiekamer. De patiënt wordt helemaal in slaap gebracht, zodat hij/zij niets van de ingreep merkt.

Via de hals wordt een opening gemaakt in de luchtpijp. Door deze opening wordt een buisje (= *de tracheacanule*) in de luchtpijp geschoven. Op deze manier wordt een kunstmatige verbinding van de luchtpijp naar de buitenlucht gemaakt. Deze verbinding noemen we: een *tracheostoma*.

Dit tracheostoma vervangt nu het beademingsbuisje in de mond. De patiënt kan nu kunstmatig via het tracheostoma worden beademd.

Voordelen tracheostoma

- De patiënt kan makkelijker slijm ophoesten, omdat de ademweg nu korter is.
- Er is minder irritatie aan de mond en de neus.
- Er is minder kans op bijholte ontstekingen.
- Er is een betere mondhygiëne mogelijk.
- In sommige gevallen is spreken mogelijk.
- In sommige gevallen is eten en drinken mogelijk.

Nadelen tracheostoma

- De eerste paar dagen na het plaatsen kan het tracheostoma wat pijnlijk aanvoelen.
- De eerste paar dagen na het plaatsen van het tracheostoma kan het zijn dat de patiënt wat bloed ophoest.
- Na het verwijderen van het tracheostoma houdt de patiënt een klein litteken in de hals.
- Als gevolg van een tracheostoma kan een luchtweginfectie ontstaan. Deze kan met antibiotica worden behandeld.
- Een tracheostoma plaatsen is een chirurgische ingreep. Aan een ingreep zijn altijd bepaalde risico's verbonden. De behandelend arts kan u hier verder over informeren.

Spreken met een tracheostoma

Om te kunnen spreken moet er lucht langs de stembanden kunnen gaan. Dit is alleen mogelijk als de *cuff* (= een ballonnetje dat aan de canule vast zit) van de tracheacanule **niet** is opgeblazen. Er wordt

dan een spreekklepje op de canule geplaatst.

In een aantal gevallen moet deze cuff opgeblazen blijven. Dat betekent dat de patiënt niet kan spreken. Een arts bepaald of het toegestaan is om de cuff leeg te laten.

Eten en drinken met een tracheostoma

Als de patiënt goed kan slikken en zijn medische conditie het toelaat, dan kan een patiënt eten en drinken met een tracheostoma.

Als dit niet kan, krijgt een patiënt voeding en vocht via een maagsonde en/of een infuus.

Herstel

Er zijn verschillende redenen om een tracheostoma aan te leggen. Deze redenen bepalen ook wanneer het tracheostoma weer wordt verwijderd. Een arts neemt hier een besluit over.

Als de patiënt voldoende is hersteld, wordt de canule verwijderd. Het gaatje wordt vervolgens afgeplakt en groeit binnen korte tijd weer dicht.

Heeft u nog vragen?

Het team van de Intensive Care staat voor u klaar!

De IC is telefonisch te bereikbaar op: **010 – 258 5426**.

Verder nog van belang

Deze folder ondersteunt de mondelinge informatie die u van arts of verpleegkundige krijgt. Vraag het hen als u meer wilt weten over onderzoek, operatie, gevolgen, risico's of andere behandelmogelijkheden.

Ontdek Mijn IJsselland

De toegang tot uw eigen gegevens, dossier, afspraken en vragenlijsten [mijn-ijsselland](#)

Aanbevolen websites

Betrouwbare medische informatie, aanbevolen door onze zorgverleners [aanbevolen-websites](#)

IJsselland Folders

Al onze patiëntenfolders kunt u opzoeken en lezen in onze Folder Web App [folder app](#)